7/4453 -4-
387

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.1.EGM.0.12.04.01 03.07.01*162663 ..../...../2001
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

TBMM BAŞKANLIĞINA

İLGİ: TBMM Başkanlığının 12.06.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4453-10809/10907 sayılı yazısı.

Rize Milletvekili Mehmet BEKAROĞLU tarafından TBMM Başkanlığına sunulan ve tarafımdan cevaplandırılması istenilen soru önergesinin cevabı aşağıya çıkartılmıştır.

1. Ülkemizde sistematik işkencenin olmadığı kat'idir. Eğer böyle bir uygulama olsaydı, işkence yaptığı iddia edilen görevliler hakkında hiçbir araştırma ve soruşturma yapılmazdı. Oysa bu tür iddialar çok ciddi olarak soruşturulmakta ve en küçük ihmali görülen personele dahi cezai müeyyide uygulanmaktadır. Bunun yanında ülkemizde işkence yapıldığına dair çok kapsamlı bir karalama kampanyası yürütülmektedir. Adli Tıp Kurumundan alınan raporlarda işkence yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanılmazken, belli kesimlerden temin edilen doktor raporları ile işkence iddiaları desteklenmekte ve uluslararası camiada bu bir koz olarak kullanılmaktadır.

2. İşkence ve cinsel işkence iddiaları üzerine yeteri kadar gidilmekte, işkence ve kötü muamele yaptığı iddia edilen personel hakkında gerekli adli ve idari soruşturma yapılmakta ve gereken cezalar verilmektedir. Bu kapsamda işkence yaptığı tespit edilenler Türk Ceza Kanununun 243.maddesi, kötü muamelede bulunanlar ise aynı kanunun 245.maddesi gereğince adli tahkikata tabi tutulmakta ve ayrıca bu tür suçları işleyenler hakkında Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğünün ilgili maddeleri gereğince idari tahkikat başlatılmaktadır. Bu çerçevede, 01.01.1995-30.04.2001 tarihleri arasında; TCK.nun 243.maddesine istinaden 762 personel hakkında adli, 614 personel hakkında idari soruşturma açılmıştır. TCK.nun 245.maddesine istinaden ise; 4586 personel hakkında adli, 6573 personel hakkında ise idari soruşturma açılmıştır.

3. T.C.K.nunun 243 ve 245 maddeleriyle ilgili olarak 01.01.1995-31.05.2001 ve 01.01.2000-31.05.2001 tarihleri arasında haklarında adli ve idari soruşturma açılan personel sayısını gösterir tablo ek'te sunulmuştur.

4. Herhangi bir suç isnadı ile karakollara getirilen sanıkların çırılçıplak soyulmaları, bunlara sözle ve elle sarkıntılık yapılmasının tasvip görmesi mümkün değildir. Karakollarda ve Emniyet Müdürlüklerinde gözaltına alınanlar, devletin sorumluğu altındadır. İnsan Hakları ihlal iddialarının tamamı anında araştırılmaktadır. Özellikle gözaltına alınan bayanlarla ilgili olarak Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğinin 8.maddesinin (a) fıkrasına göre üst aramaları bayan görevlilerce yapılmaktadır.

5. Anayasanın 23.maddesinde ifadesini bulan " seyahat hürriyeti"'nin kullanımına, yine Anayasanın 13.maddesi çerçevesinde 5682 sayılı Pasaport Kanunu ile sınırlamalar getirilmiştir.

Pasaport Kanununun 3463 sayılı Kanunla Değişik 22.maddesinde; " Mahkemelerce yurtdışına çıkışı yasaklananlara, memleketten ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere, vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere, pasaport veya seyahat vesikası verilmez..." hükmü amirdir.

Anılan kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, şahısların yurtdışına çıkışlarının yasaklanmasına ilişkin kısıtlama kararı alınmasına mahkemelerin yanında İçişleri Bakanlığı da "Genel Güvenlik" kavramı çerçevesinde yetkili kılınmıştır. Başka bir deyişle Bakanlığımızca kullanılan kısıtlama yetkisi, yasada da belirlendiği üzere, mahkemelerden tamamen ayrı gerekçelerle farklı şekilde kullanılan bir yetkidir.

Ayrıca, kanunun amir hükmü gereğince yurtdışına çıkışı yasaklanan şahıslar hakkında Bakanlığımızca bu kararın alınması için, mutlak surette ilgilinin yasadışı faaliyetlerinin adli makamlarca tescil edilmesi gerektiğine ilişkin bir mevzuat hükmü de bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Pasaport Kanunu'nun 22.maddesinde belirlenen genel güvenlik nedeni ile İçişleri Bakanlığınca yurt dışına çıkış yasağı konulmasının, Anayasa'nın 38.maddesi çerçevesinde " İdarenin, kişinin hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulanamayacağı" hükmüne göre mümkün olmadığı düşünülürse, aynı şekilde Pasaport Kanunu'nun 22.maddesinde yer alan vergi borcu nedeni ile de idarenin yurtdışına çıkma yasağı koyamayacağının da değerlendirilmesi gerekecektir.

Bu bağlamda, ülkemiz açısından doğacak sakıncaların giderilmesini teminen Anayasanın 13.maddesi ile yukarıda ifade edilen kıstasın getirildiği değerlendirilmekte ve Pasaport Kanunu'nun anılan madde hükmünün bu anlamda düşünülmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

6. Bakanlığım ilgili biriminde yapılan inceleme neticesinde; yurtdışına gitmek üzere 1996 yılında pasaport talebinde bulunan önergeye konu şahsın, 5682 sayılı Pasaport Kanununun 3463 sayılı Kanunla değişik 22.maddesine göre yurtdışına çıkması ve pasaport talebinin yerine getirilmesinin genel güvenlik bakımından sakıncalı görüldüğü,

Söz konusu şahsın, pasaport verilmemesine dair işlemin iptali talebiyle Bakanlığım aleyhine Ankara ili 10.nolu İdare Mahkemesine 1997/261 esasına kayden dava açtığı, açılan davanın halen devam ettiği, mahkemenin vereceği karar doğrultusunda gerekli işlemin yapılacağı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
İçişleri Bakanı

E K L E R :
EK-1: (2) sayfa

D A Ğ I T I M :
Gereği : Bilgi :
TBMM Başkanlığına Başbakanlığa

01.01.2000-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 245.MADDESİ (EFRADA SUİ MUAMELE) DOLAYISIYLA ADLİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
YARGILAMASI DEVAM EDEN	5	66	71
BERAAT EDEN	95	394	489
HÜKÜM GİYEN	5	115	120
MEN'İ MUHAKEME KARARI VERİLEN	40	470	510
TAKİPSİZLİK KARARI VERİLEN	40	391	431
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	185	1436	1621

01.01.2000-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 243.MADDESİ (İŞKENCE) DOLAYISIYLA ADLİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
YARGILAMASI DEVAM EDEN	5	11	16
BERAAT EDEN	24	77	101
HÜKÜM GİYEN	14	15	29
MEN'İ MUHAKEME KARARI VERİLEN	5	9	14
TAKİPSİZLİK KARARI VERİLEN	20	20	40
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	68	132	200

NOT:HAZIRLIK TAHKİKATI DEVAM EDENLER KONUSUNDA PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞINA HERHANGİ BİR BİLGİ İNTİKAL ETMEDİĞİNDEN BU SÜTUN YARGILAMASI DEVAM EDENLER SAYISINA KATILARAK AYNI YERDE GÖSTERİLMİŞTİR.

01.01.2000-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 245.MADDESİ (EFRADA SUİ MUAMELE) DOLAYISIYLA İDARİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
C.T.M.O. VERİLENLER	135	1255	1390
UYARMA CEZASI	0	1	1
KINAMA CEZASI	0	3	3
AYLIK KESİMİ CEZASI	0	16	16
KISA SÜRELİ DURDURMA	2	95	97
UZUN SÜRELİ DURDURMA	0	17	17
MESLEKTEN ÇIKARILAN	0	2	2
MEMURİYETTEN ÇIKARILAN	0	0	0
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	137	1389	1526

01.01.2000-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 243.MADDESİ (İŞKENCE) DOLAYISIYLA İDARİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
C.T.M.O. VERİLENLER	14	83	97
UYARMA CEZASI	0	0	0
KINAMA CEZASI	0	0	0
AYLIK KESİMİ CEZASI	0	0	0
KISA SÜRELİ DURDURMA	0	0	0
UZUN SÜRELİ DURDURMA	0	0	0
MESLEKTEN ÇIKARILAN	0	0	0
MEMURİYETTEN ÇIKARILAN	0	0	0
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	14	83	97

KAYITLARIMIZA UYGUNDUR
HÜSEYİN BALTACI
97580 SİC.SAY.
POLİS MEMURU
20.06.2001

7/4453 -7-
400

01.01.1995-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 245.MADDESİ (EFRADA SUİ MUAMELE) DOLAYISIYLA ADLİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
YARGILAMASI DEVAM EDEN	41	367	408
BERAAT EDEN	248	967	1215
HÜKÜM GİYEN	12	251	263
MEN'İ MUHAKEME KARARI VERİLEN	153	1704	1857
TAKİPSİZLİK KARARI VERİLEN	94	755	849
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	548	4044	4592

01.01.1995-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 243.MADDESİ (İŞKENCE) DOLAYISIYLA ADLİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
YARGILAMASI DEVAM EDEN	96	18	114
BERAAT EDEN	85	256	341
HÜKÜM GİYEN	25	27	52
MEN'İ MUHAKEME KARARI VERİLEN	16	116	132
TAKİPSİZLİK KARARI VERİLEN	76	53	129
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	298	470	768

NOT:HAZIRLIK TAHKİKATI DEVAM EDENLER KONUSUNDA PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞINA HERHANGİ BİR BİLGİ İNTİKAL ETMEDİĞİNDEN BU SÜTUN YARGILAMASI DEVAM EDENLER SAYISINA KATILARAK AYNI YERDE GÖSTERİLMİŞTİR.

01.01.1995-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 245.MADDESİ (EFRADA SUİ MUAMELE) DOLAYISIYLA İDARİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
C.T.M.O. VERİLENLER	856	5118	5974
UYARMA CEZASI	1	3	4
KINAMA CEZASI	5	70	75
AYLIK KESİMİ CEZASI	3	125	128
KISA SÜRELİ DURDURMA	13	354	367
UZUN SÜRELİ DURDURMA	1	104	105
MESLEKTEN ÇIKARILAN	0	10	10
MEMURİYETTEN ÇIKARILAN	0	0	0
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	879	5784	6663

01.01.1995-31.05.2001 TARİHİ İTİBARİYLE HAKLARINDA T.C.K.NUN 243.MADDESİ (İŞKENCE) DOLAYISIYLA İDARİ İŞLEM YAPILAN PERSONEL

	TEM. PRS	DİĞER PRS.	TOPLAM
C.T.M.O. VERİLENLER	243	372	615
UYARMA CEZASI	1	0	1
KINAMA CEZASI	0	3	3
AYLIK KESİMİ CEZASI	0	1	1
KISA SÜRELİ DURDURMA	0	3	3
UZUN SÜRELİ DURDURMA	0	4	4
MESLEKTEN ÇIKARILAN	0	0	0
MEMURİYETTEN ÇIKARILAN	0	0	0
İŞLEM YAPILAN TOPLAM PERSONEL	244	383	627

KAYITLARIMA UYGUNDUR
HÜSEYİN BALTACI
97580 SIC.SAY.
POLİS MEMURU
20.06.2001